

Feiten en Cijfers Voedselbanken Nederland - 2023

Alle data zijn gemeten op 31 december van het in de tabellen genoemde jaar.

Kerngegevens: Over de organisatie

	2021	2022	2023	Opmerking
Aantal voedselbanken	172	173	176	Lid van Voedselbanken Nederland
Aantal uitgiftepunten	521	519	500	Lichte daling wegens ombouw naar winkelconcept
Aantal distributiecentra	10	10	10	
Percentage voedselbanken met bepaalde vorm van keuzevrijheid bij uitgifte	46%	48%	58,5%	Keuzeconcept, geheel of deels
Aantal vrijwilligers	12.800	13.573	14.172	Dit is inclusief alle bestuursleden. Niemand wordt betaald.

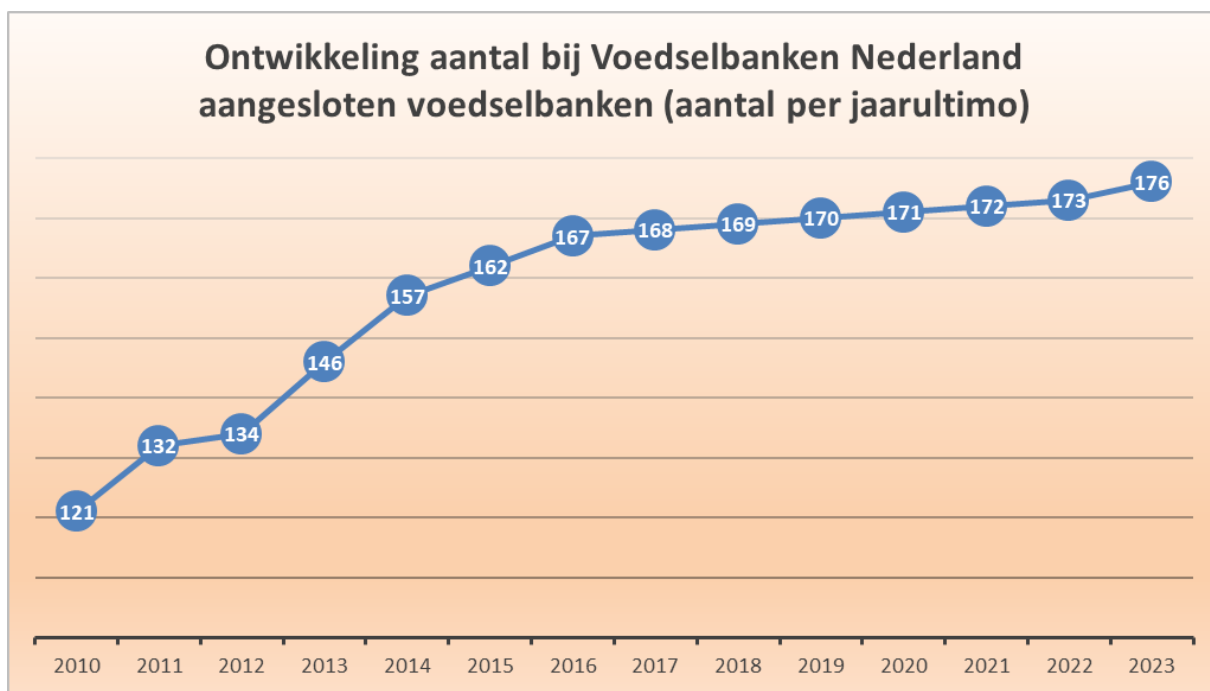

Fig. 1 Ontwikkeling aantal bij Voedselbanken Nederland aangesloten voedselbanken. Peildatum 31.12.

Kerngegevens: Over de klanten

	2021	2022	2023	Opmerking
Aantal geholpen personen	147.500 (-8%)	197.000 (+33,5%)	180.579 (-8,3%)	Totaal aantal personen dat in het betreffende jaar voedselhulp kreeg.
Aantal personen (Peildatum 31-12 van elk jaar)	84.000 (-9,9%)	114.614 (+36,4%)	96.250 (+36,4%)	Totaal # mensen dat in 2021 leeft onder armoedegrens: 1.033.923 ¹
<ul style="list-style-type: none">• Waarvan kleiner of gelijk dan 18 jaar % van totaal)²	33.000 (-10,8%)	33.122 (+0,3%)	37.500 (+13,2%)	Totaal # kinderen t/m 18 jaar dat leeft onder armoedegrens: 233.074 ³
<ul style="list-style-type: none">• Waarvan aanvrager vrouw	51%	51%	49%	Gebaseerd op cijfers klantenregistratie ²
<ul style="list-style-type: none">• Waarvan leeftijd aanvrager >=30 en < 50 jaar• Waarvan >= 50 jaar	50% 40%	50% 40%	50% 41 %	Cijfers klantenregistratie ²
<ul style="list-style-type: none">• Alleenstaanden• Eénouder gezin• Gezinnen• Stellen	43% 29% 23% 5%	43% 29% 23% 5%	42 % 28 % 25 % 4 %	Cijfers klantenregistratie ²
<ul style="list-style-type: none">• Waarvan < 1 jaar weg• Waarvan na 3 jaar nog klant	58% 17%	58% 17%	52 % 17 %	Cijfers klantenregistratie ²
Aantal huishoudens (Peildatum 31-12 van elk jaar)	32.882 (-12%)	49.198 (+50%)	35.608 (-27,3 %)	

¹ SCP 2021 (30-6-2023)

² Gebaseerd op het klantenregistratieprogramma dat bij ruim 60% van de voedselbanken in gebruik is

³ SCP 2021 (30-6-2023)

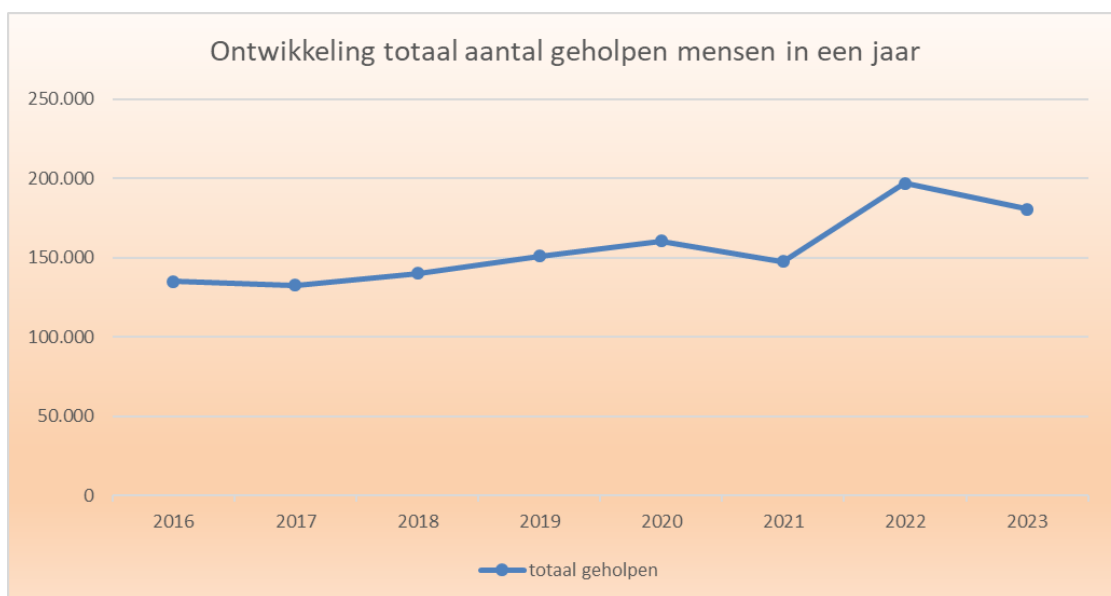

Fig. 2 Ontwikkeling van het totale aantal mensen dat geholpen werd gedurende het jaar. Omdat veel mensen slechts een paar maanden afhankelijk zijn van voedselhulp, ligt dit totale aantal hoger dan het aantal klanten op de peildatum.

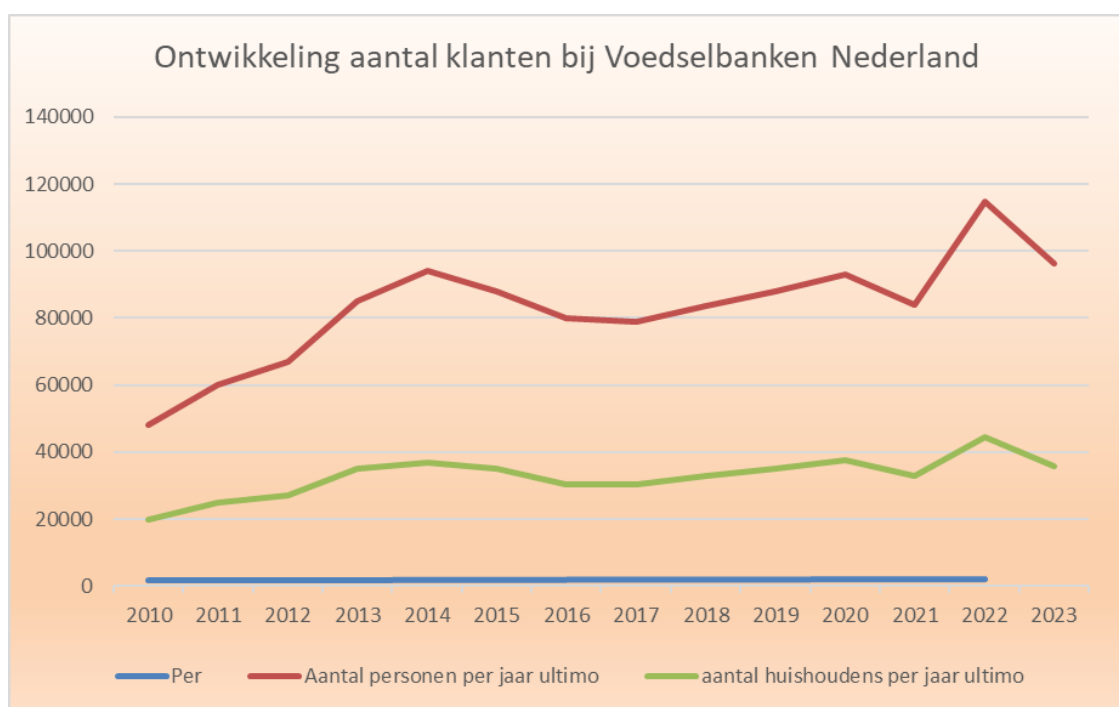

Fig. 3 Ontwikkeling aantal klanten bij Voedselbanken Nederland. Peildatum 31-12.

Kerngegevens: Over het voedsel dat wij uitdelen

	2021	2022	2023
Aantal uitgedeelde producten (consumenteneenheden): per week per jaar	ca. 914.000 ca. 47,5 miljoen	ca. 1.252.000 ca. 65,1 miljoen	ca. 1.271.000 ca. 66,1 miljoen
Gem. aantal uitgereikte consumenten eenheden per huishouden per week	27,8 stuks	28,2 stuks	31,8 stuks
Percentage producten uit schijf van vijf	54%	59%	54,2%
Gem. kosten om één klant te helpen (uitgifte via pakket, keuze model of combinatie)	Ruim € 5,25 per pakket	Ruim € 5,75 per pakket	Ca. € 6,00 per pakket

Bijlage: Visie, Kernwaarden Missie en Doelstellingen Voedselbanken Nederland

Onze Visie

In Nederland leeft meer dan een miljoen mensen onder de armoedegrens. De voedselbanken helpen de diegene die het financieel echt even niet redden door ze tijdelijk te voorzien van voedselhulp. Om onze klanten van voldoende eten te kunnen voorzien, werken wij samen met bedrijven, instellingen, gemeenten en particulieren. Zo zorgen we er samen voor dat armoede wordt bestreden, voedseloverschotten verdwijnen en het milieu minder wordt belast. Om de zelfredzaamheid van onze klanten te vergroten, werken we samen met lokale organisaties die onze klanten helpen om weer op eigen benen te staan. Voedselhulp moet immers altijd tijdelijk zijn.

Onze Missie

Voedselbanken verstrekken verkregen voedsel gratis aan mensen in Nederland die het tijdelijk zelf niet redden. We doen dat uitsluitend met vrijwilligers.

Onze Kernwaarden

De voedselbanken hanteren de volgende kernwaarden als maatstaf voor hun handelen:

- We werken uitsluitend met vrijwilligers.
- We verstrekken voedsel dat door anderen gedoneerd wordt.
- We verstrekken zoveel mogelijk gezond voedsel.
- We verstrekken uitsluitend gratis voedsel.
- We verdelen het voedsel zo eerlijk mogelijk.
- We zijn neutraal en onafhankelijk ('burgers voor burgers').
- We zijn transparant in onze verantwoording.

Onze Hoofddoelstellingen

De voedselbanken hebben de volgende hoofddoelstellingen:

- Het bieden van directe voedselhulp aan de mensen in Nederland die het tijdelijk zelf niet redden.
- Het voorkomen van verspilling van goed voedsel.

Toegelicht: Armoede in Nederland

In Nederland leven volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) ruim 1 miljoen mensen⁴ in armoede.

- 1 op de 13 is kind
- Tienduizenden kinderen zitten dagelijks met honger in de klas

Financiële toekenningcriteria die de voedselbanken hanteren

Het basisbedrag per huishouden bedraagt in 2023 € 190,-. Het bedrag dat per persoon daarbij opgeteld mag worden, is € 110,-.

Op de website (www.voedselbankennederland.nl) staan de huidige toelatingcriteria en berekeningswijze nauwgezet geformuleerd.

Vast bedrag per huishouden	Toeslag per inwoner in huishouden	1-persoons HH	2-persoons HH	3-persoons HH	4-persoons HH	Etc.
€ 190	€ 110	€ 300	€ 410	€ 520	€ 630	Etc.

Bij de aanmelding bij de voedselbank zijn vrijwel altijd professionele hulpverleners betrokken. Het verstrekken van voedsel is immers bedoeld als tijdelijke hulp. Doordat er professionele hulpverleners betrokken zijn, wordt er breder gekeken naar de problemen die spelen rondom het betreffende gezin en kan er ook gewerkt worden aan structurele oplossingen.

Kortom, 'geen pakket zonder hulpverleningstraject'.

De ervaring leert dat klanten van de voedselbanken gemiddeld zo'n 18 maanden lang een voedselbijdrage krijgen. Daarna is er een zodanige verbetering bewerkstelligd dat men niet meer voldoet aan onze financiële criteria om in aanmerking te komen voor een voedselpakket.

⁴ SCP 2021 (30-6-2023)

Toegelicht: Voedselverspilling in Nederland

In Nederland wordt jaarlijks 2,8 miljard kilo voedsel verspild⁵. Bijna de helft wordt verspild bij de particulier thuis en de rest bij de voedsel(verwerkende) bedrijven (zoals fabrikanten, detailhandel en horeca). De voedselbanken richten zich primair op de overschotten bij fabrikanten en supermarkten.

Over onze Organisatie

Structuur

Voedselbanken Nederland is een vereniging (Vereniging van Nederlandse Voedselbanken), opgericht op 15 mei 2013 en is een voortzetting van haar voorganger: Stichting Voedselbanken Nederland. Vereniging van Nederlandse Voedselbanken is de landelijke, overkoepelende organisatie van voedselbanken in Nederland.

Elke voedselbank die lid is, heeft zich gecommitteerd aan het door de Algemene Leden Vergadering vastgestelde Voedselbank Reglement waarin de beleidsuitgangspunten en afspraken zijn vastgelegd. Zo'n 3 à 4 keer per jaar komen de leden bijeen in een Algemene Ledenvergadering. Daar worden de belangrijke besluiten genomen.

Het bestuur wordt gekozen door de leden en bestaat uit 11 personen. Alle leden van het bestuur hebben een eigen portefeuille. Het bestuur vergadert maandelijks en bereid o.a. de besluiten voor de Algemene Leden Vergadering voor en implementeert het door de Algemene Ledenvergadering vastgestelde beleid. Ook het landelijk bestuur bestaat uit vrijwilligers.

Om de voedselbanken goed te kunnen ondersteunen is er een landelijk Voedselbank Servicecentrum dat een centrale kantoor- en vergaderlocatie heeft in Houten. Dit Servicecentrum dient ook als primair aanspreekpunt voor mensen en organisaties die contact willen opnemen met de landelijke voedselbank-organisatie.

Om meer mensen te bereiken en eventueel te kunnen helpen, werkt Voedselbanken Nederland met ambassadeurs. Met hun bekendheid en inzet brengen ze het werk van de voedselbanken onder de aandacht.

- Davina Michelle
- Danny Blind
- Frank Dane
- Kjeld Nuis
- Najib Amhali
- Olcay Gulsen
- René Froger
- Serdar Gözübüyük

⁵ Bron: Stichting Samen tegen Voedselverspilling

Onze voedselbijdrage

Als voedselbanken willen we graag elke week voedsel uitdelen waarbij de schijf van vijf in voldoende mate is vertegenwoordigd. Daarnaast wordt in beperkte mate ook snoep en snacks uitgedeeld.

Ons ideale boodschappenlijstje ziet er als volgt uit:

- Groente of fruit vers of in blik of pot
- Volkorenpasta
- Couscous
- Zilvervlies- of meergranenrijst
- Peulvruchten uit blik of pot (bijvoorbeeld: bruine/witte/kidney bonen, linzen, kikkererwten)
- Houdbare magere of halfvolle zuivelproducten
- 20+ Smeerkaas
- Eieren
- Olie

Voedselveiligheid

Waarborgen voedselveiligheid

Sinds de oprichting bestaat er een nauwe samenwerking tussen de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de voedselbanken. De NVWA beschouwt de voedselbanken als een formule hetgeen wil zeggen dat het bestuur van Voedselbanken Nederland erop wordt aangesproken als er ergens bij een voedselbank (belangrijke) zaken op het gebied van voedselveiligheid niet op orde zijn.

Voedselbanken werken met het Handboek Voedselveiligheid van de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken dat is vastgesteld in overleg met de NVWA en dat op basis hiervan alle voedselbanken gecertificeerd heeft.

Het inspecteren en certificeren wordt door externe onafhankelijk bureaus gedaan die hun sporen op dit vlak hebben verdiend. De gehanteerde systematiek is door de NVWA geaccordeerd.

De voedselbanken nemen de juridische verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en werken conform de richtlijnen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Conform het NVWA informatieblad 76 / versie april 2015 geldt het volgende:

Indien de voedselbanken werken volgens de voorgeschreven richtlijnen wordt daarmee voldaan aan de eisen die gesteld zijn in de Hygiëneverordening (EG) 852/2004. Dit betekent o.a. dat producten met een THT-datum ná die datum nog verstrekt mogen

worden aan de consument, maar de Voedselbank is dan verantwoordelijk voor de kwaliteit.

Eind 2023 waren alle voedselbanken voedselveilig.

Voordelen voor een onderneming die voedseloverschotten aan de voedselbank verstrekt

Financieel (het is goedkoper):

- ♥ Er is altijd wel een voedselbank in de buurt (kleinere afstanden), dus transport is goedkoper.
- ♥ Het voedsel hoeft niet meer vernietigd te worden waardoor er geen vernietigingskosten zijn.
- ♥ Voedselbanken hebben de ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) status.

Overig:

- ♥ Doneren past in beleid van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Door voedsel te schenken aan de voedselbanken wordt het milieu niet belast en werkt een organisatie mee aan het voorkomen van het weggooien/vernietigen van goed voedsel.
- ♥ De onderneming helpt de allerarmste mensen in de samenleving.
- ♥ Een onderneming kan gebruik maken van onze ervaringen over de (on)mogelijkheden om producten toch nog geschikt te maken voor humane consumptie.